

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 28/2015
25.03.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Веска Крстајића, председника већа, Биљане Синановић, Милунке Цветковић, Бате Цветковића и Горана Чавлине, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Д.З., због кривичног дела превара у продуженом трајању из члана 208. став 4. у вези става 1. и члана 61. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног – адвоката Ђ.С., поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду К 1726/11 од 12.12.2011. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.1101/12 од 02.04.2014. године, у седници већа одржаној дана 25. марта 2015. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Д.З. – адвоката Ђ.С., поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду К 1726/11 од 12.12.2011. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.1101/12 од 02.04.2014. године, у делу у којем се односи на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4, из члана 438. став 1. тачка 8. и из члана 438. став 2. тачка 1. Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду К 1726/11 од 12.12.2011. године, окривљени Д.З. оглашен је кривим због извршења кривичног дела превара у продуженом трајању из члана 208. став 4. у вези става 1. и члана 61. КЗ, за које дело је осуђен на казну затвора у трајању од три године и 10 месеци, у коју казну му је на основу члана 63. став 1. КЗ урачунато време проведено у притвору од 11.03.2011. до 29.11.2011. године, те на новчану казну у износу од 200.000,00 динара, за коју је истовремено одређено да је окривљени дужан да је плати у року од три месеца.

Истом пресудом, окривљени је обавезан да на име трошкова кривичног поступка и то трошкова судско-медицинског вештачења плати износ

од 37.652,90 динара, те трошкова лечења износ од 169.400,23 динара, а да на име паушала плати суду износ од 5.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.1101/12 од 02.04.2014. године, одбијене су као неосноване жалбе Основног јавног тужиоца у Новом Саду, окривљеног Д.З. и његовог браниоца, а пресуда Основног суда у Новом Саду К 1726/11 од 12.12.2011. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Д.З. – адвокат Ђ.С., због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1. ЗКП), конкретно због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4, 8. и 9. и став 2. тачка 1. ЗКП, повреде закона из члана 439. тач. 1, 2, и 3. ЗКП (коју погрешно означава као повреду из члана 439. став 1. тач. 1, 2. и 3. ЗКП), повреде одредаба члана 441. став 3. и 4. ЗКП, као и чланова 16, 37. став 1. тачка 4, 84. став 1, 138. став 2, 139, 258. став 4, 419. и 420. ЗКП, те због повреде одредаба Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима и одредаба чланова 14. став 2, члана 54. ст. 1, 2. и 3, члана 91. ст. 1. и 2. и члана 97. став 1. Кривичног законика Републике Србије, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, са наредбом да се нови поступак одржи пред измењеним већем, те да се на основу члана 488. став 3. ЗКП одреди одлагање извршења правноснажне пресуде према окривљеном.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован, у делу који се односи на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4, из члана 438. став 1. тачка 8. ЗКП и из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4. ЗКП, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да је другостепену пресуду (Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.1101/12 од 02.04.2014. године) донело веће састављено од судија М.Д., председника већа, те Д.Т. и Љ.Б., чланова већа, и поред тога што су се судије М.Д. и Д.Т. морале изузети приликом одлучивања по жалбама изјављеним против првостепене пресуде, обзиром да су у претходном току поступка, приликом доношења решења Апелационог суда у Новом Саду број Кж2 1516/11 од 20.06.2011. године, којим је одбијена као неоснована жалба браниоца окривљеног Д.З. – адвоката Ђ.С. изјављена против решења о продужењу притвора окривљеном (решења Основног суда у Новом Саду Кв 1118/11 од 10.06.2011. године) поступали у одлучивању, и то судија М.Д. као председник већа, а судија

Д.Т. као члан већа, а на који начин је учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4. у вези са чланом 37. став 1. тачка 4. ЗКП.

Супротно изложеним наводима захтева, по оцени овог суда, другостепеном одлуком није учињена наведена битна повреда одредаба кривичног поступка.

Наиме, одредбом члана 37. став 1. тачка 4. ЗКП прописано је да судија или судија поротник мора бити изузет од судијске дужности у одређеном предмету, ако је у истом предмету поступао као судија за претходни поступак или је одлучивао о потврђивању оптужнице или учествовао у доношењу мериторне одлуке о оптужби која се побија жалбом или ванредним правним леком, или је учествовао у поступку као тужилац, бранилац, законски заступник или пуномоћник оштећеног као тужиоца, или је саслушан као сведок или као вештак, ако закоником није другачије прописано.

Имајући у виду наведене разлоге за изузеће судије од судијске дужности у одређеном предмету, те чињеницу да су у конкретном случају судије М.Д. и Д.Т. учествовали као председник већа, односно члан већа приликом доношења одлуке о притвору у односу на окривљеног Д.З., а не у својству судије за претходни поступак или као председник, односно члан већа које је мериторно одлучивало о оптужби или потврђивању оптужнице, то по оцени овог суда није било разлога за њихово изузеће у смислу цитираног законског члана приликом доношења другостепене одлуке.

Стога су наводи захтева у овом делу оцењени неоснованим.

Неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости у делу у којем се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8. ЗКП. С тим у вези, у захтеву се истиче да је Основни јавни тужилац у Новом Саду, у прецизираној оптужници од 29.11.2011. године, као једног од оштећених, навео и В.А., а у односу на коју радњу пресудом Основног суда у Новом Саду К бр.1726/11 од 12.12.2011. године није донета одлука, те на који начин првостепени суд није решио предмет оптужбе у целини и на који начин је, према ставу браниоца, дошло до прекорачења оптужбе.

Изложени наводи захтева су, по оцени овог суда, неосновани, обзиром да изостављање из чињеничног описа изреке пресуде једне од радњи извршења тог кривичног дела не изискује доношење ослобађајуће пресуде у том делу, већ је довољно да се у образложењу пресуде констатује да је ова радња извршења изостављена из чињеничног описа, а што је првостепени суд и учинио на страни 18 побијане пресуде.

Из наведених разлога, наводи захтева су и у овом делу оцењени неоснованим.

Неосновано се захтевом за заштиту законитости указује и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1.) ЗКП. Наведену повреду је, према ставу браниоца, првостепени суд учинио на тај начин

што је пресуду засновао на извештају Интерпола Вашингтон USA, Интерпола Висбаден Немачка, Интерпола Подгорица, Интерпола Београд, те на извештају Америчке амбасаде у Београду, заснивајући на овај начин пресуду на доказима на којима се према одредбама ЗКП пресуде не могу заснивати.

Према стању у списима, првостепени суд је у току доказног поступка прочитао извештај Националног централног биора Интерпол Београд од 12.03.2011. и од 04.03.2011. године, допис Интерпола Београд од 07.06.2011. године са извештајем Интерпола Подгорица од 25.04.2011. године и дописом поште Црне Горе од 06.05.2011. године, који су достављени суду на његов захтев, па како су ови извештаји издати у прописаној форми и од стране надлежног органа, а на захтев суда, то се по оцени овога суда не може прихватити као основан навод захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног да се на овим извештајима не може заснивати пресуда. Ово тим пре када се има у виду да бранилац у захтеву не наводи ни која је то одредба ЗКП о недозвољеним доказима повређена, нити се указује због чега наведени извештаји не могу представљати доказ који се по одредбама ЗКП може ценити у склопу доказног поступка.

У осталом делу, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног, одбачен је као недозвољен.

Одредбом члана 484. Законика о кривичном поступку, прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за његово подношење (члан 485. став 1. ЗКП).

Када се захтев подноси због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1. ЗКП), окривљени преко свог браниоца, а и сам бранилац који у корист окривљеног предузима све радње које може предузети окривљени (члан 71. тачка 5. ЗКП), такав захтев може поднети само из разлога прописаних одредбом члана 485. став 4. ЗКП, дакле због повреда одредаба члана 74, члан 438. став 1. тач. 1. и 4. и тачка 7. до 10. и став 2. тачка 1, члан 439. тачка 1. до 3. и члан 441. ст. 3. и 4. ЗКП.

При томе, обавеза навођења разлога за подношење захтева због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1. ЗКП), подразумева не само формално означавање о којој повреди закона се ради, већ и указивање на то у чему се она састоји.

Бранилац окривљеног Д.З. као један од разлога за подношење захтева наводи повреду закона из члана 439. тачка 1, 2. и 3. ЗКП, у вези члана 258. став 4. и чланова 252. и 256. ЗКП све то у вези чланом 441. став 3. и 4. ЗКП.

С тим у вези, у захтеву се наводи да је првостепени суд учинио повреду закона тако што је у изреци пресуде утврдио да је износ прибављене противправне имовинске користи од стране окривљеног 39.479,00 евра у динарској противвредности (дакле, указује се на повреду става 2, а не става 3. члана 441. ЗКП), након чега је оштећене упутио на парницу ради остваривања имовинскоправног захтева (који наводи се односе на повреду члана 441. став 3.

ЗКП), при чему се у захтеву не наводи у чему се састоји повреда члана 441. став 4. ЗКП.

Обзиром да се изложеним наводима захтева, у једном делу указује на повреду из члана 441. став 2. ЗКП, из ког разлога се сходно одредби члана 485. став 4. ЗКП захтев за заштиту законитости не може поднети од стране окривљених, односно бранилаца окривљених, те да се у захтеву не наводи у чему се састоји повреда члана 441. став 4. ЗКП, при чињеници да Врховни касациони суд сходно члану 489. став 1. ЗКП, побијану пресуду може испитивати само у оквиру разлога, дела и правца побијања, то је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Д.З. у овом делу одбачен као недозвољен.

Исти захтев је одбачен и у делу у којем се указује на повреду члана 441. став 3. ЗКП.

Наиме, одредбом члана 441. став 3. ЗКП, прописано је да се одлука о досуђеном имовинскоправном захтеву или одлука о одузимању имовине проистекле из кривичног дела може побијати ако је суд овом одлуком повредио законске одредбе.

Дакле, из цитиране законске одредбе јасно произилази да се постојање повреде закона у вези са имовинскоправним захтевом може испитивати само у случају када суд досуди имовинскоправни захтев и таквом одлуком повреди закон.

Имајући у виду да је у конкретном случају првостепени суд оштећене упутио на парницу, дакле, да није досудио имовинско правни захтев и да, према томе, не постоји одлука чијим би доношењем евентуално била учињена повреда закона која може бити разлог за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног, односно браниоца, то је и у овом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Д.З. одбачен као недозвољен.

У захтеву се указује и на повреду из члана 485. став 1. тачка 1. и став 2. ЗКП у вези са чланом 97. тачка 1. КЗ и чланом 439. тачка 3. ЗКП, и с тим у вези истиче да је првостепени суд осудио окривљеног на високу затворску казну сматрајући га осуђиваним лицем, не узимајући у обзир чињеницу да је у међувремену наступила судска рехабилитација осуђеног, те да је другостепени суд и поред тога што је на јавној седници суду уручено решење о рехабилитацији, одбио жалбу браниоца окривљеног као неосновану у том делу, а на који начин су и првостепени и другостепени суд учинили повреду закона на штету окривљеног.

Како се изложени наводи захтева у овом делу у суштини своде на оспоравање утврђених чињеница од стране суда, од којих зависи одлука о кривичној санкцији, а из којих разлога се захтев за заштиту законитости не може поднети од стране окривљених, односно бранилаца окривљених, то је захтев у овом делу одбачен као недозвољен.

Захтевом браниоца окривљеног се, надаље, указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП,

истицањем да је велики број писаних докумената, које је првостепени суд ценио као доказе, суду достављен у форми неовверених фотокопија, а на којим доказима се, према ставу браниоца, осуђујућа пресуда не може заснивати. Међутим, бранилац у захтеву не означава које су то конкретно неовверене фотокопије и докази, већ само паушално наводи да су "многобројни докази незаконити", па како се не конкретизује о којим се фотокопијама ради, то је захтев и у овом делу одбачен као недозвољен.

У захтеву се истиче и да је првостепени суд учинио битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тач. 8. и 9. у вези са чланом 420. и 419. ЗКП, те из члана 438. тачка 8. у вези са чланом 419. ЗКП. Међутим, у образложењу захтева, у вези са овим повредама, указује се на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и погрешну оцену доказа, навођењем да у односу на оштећеног Б.К. суд заузима становиште да је за оглашавање окривљеног кривим довољан доказ вербална изјава оштећеног Б.К., те истицањем да је у односу на оштећене суд у изреци утврдио новчане износе без навођења на којим чињеницама заснива одређене износе кредита који су окривљеном стављени на терет. Надаље, у захтеву се указује и да је правноснажном пресудом учињена повреда одредаба Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима у вези са чланом 16, чланом 84. став 1. чланом 138. став 2. и чланом 139. ЗКП, и полемиче се са оценом документације Б. коју је бранилац окривљеног приложио, а којом се, према наводима захтева, недвосмислено утврђује да се окривљени није лажно представљао оштећенима, дакле и у овом делу указује се на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и полемиче се са оценом доказа, односно истичу се повреде због којих у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП није дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљенима и браниоцима окривљених, а из којих разлога је у преосталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног одбачен као недозвољен.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП у односу на одбијајући део, те на основу члана 487. став 1. тачка 2. ЗКП, у делу у којем је захтев одбачен, донета је одлука као у изреци.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Веско Крстајић, с.р.